

М Ж М 15.11.2025
изпител КАЗУС

КАЗУС № 8

Недялко Кирилов бил управител и собственик на капитала на търговско дружество "Алпин" ЕООД. Дружеството било регистрирано със седалище и адрес на управление гр. Разлог, ул. "Пирин" № 6. Кирилов решил да закупи на лизинг строителна техника, необходима за осъществяване дейността на дружеството.

На 14.05.2015 г., в гр. София, Кирилов, като представляващ „Алпин“ ЕООД сключил с „Тони Ауто“ ООД, със седалище в гр. Пловдив, договор за лизинг на багер марка „Кубота“ и с приемо-предавателен протокол от същата дата, лизинговата вещь била предадена на Кирилов.

На 29.05.2015 г., в гр. София, Кирилов, като представляващ "Алпин" ЕООД сключил с „Тони ауто“ ООД, със седалище в гр. Пловдив, договор за лизинг на товарен автомобил марка „Скания“ и с приемо-предавателен протокол от същата дата, лизинговата вещь била предадена на Кирилов.

Съгласно подписаните лизингови договори, Кирилов бил длъжен редовно да плаща лизинговите вноски, като до окончателното изплащане и прехвърляне на собствеността, вещите са собственост на лизинговото дружество.

Кирилов предоставил превозните средства на багерист и шофьор от "Алпин" ЕООД за изпълнение на строителните дейности, които дружеството извършвало по договори с община Разлог.

На 10.01.2016 г., когато бил падежът на вноските по лизинговите договори, Кирилов спрял плащанията. След спиране на плащанията, управителят на лизингодателя „Тони ауто“ ООД провел многократни телефонни разговори с Кирилов, в които настоявал за изплащане на вноските или връщане на лизинговите вещи, уговарял срещи за преговори, на които Кирилов не отивал.

На 11.02.2016 г. две нотариални покани от името на лизингодателя „Тони Ауто“ ООД били връчени на „Алпин“ ЕООД чрез управителя му Кирилов. Датата на връчването била нотариално удостоверена.

В двете нотариални покани бил даден 7-дневен срок, считано от датата на връчването им, за плащане на всички дължими вноски или за връщане на вещите по двата лизингови договора. Срокът изтекъл на 18.02.2016 г., но Кирилов не върнал нито една от вещите, не платил дължимите вноски и не потърсил лизингодателя. Вместо това Кирилов сключил договор и отдал под наем на „БКС“ ООД – гр. Велинград лизинговите вещи – багер „Кубота“ и товарен автомобил „Скания“, които били закарани в гр. Велинград.

По жалбата на „Тони Ауто“ ООД било образувано досъдебно производство и Кирилов започнал да получава призовки за явяване пред разследващия орган. Тогава решил да прехвърли "Алпин" ЕООД на физическо лице без имущество и доходи. На 26.06.2016 г. Кирилов продал дружествените си дялове в "Алпин" ЕООД на Александър Йончев.

В хода на разследването по досъдебното производство моторните превозни средства багер и тежкотоварен камион били обявени за общодържавно издирване и установени в гр. Велинград. Разследващи органи от РПУ - гр. Велинград извършили оглед на МПС и ги иззели като веществени доказателства.

Оценителната експертиза определила стойността на багера на 55000 лв. а на товарния автомобил на 60000 лв. В инкриминирания период с ПМС размерът на минималната работна заплата бил определен на 340 лв.

След приключване на разследването, разследващият орган насрочил дата за предявяване на 12.12.2016 г. Обвиняемият, който се намирал извън страната, поскал предявяването да бъде отложено с един месец. Разследващият орган не уважил искането му и приключил разследването с мнение за предаване на обвиняемия за съд.

ВЪПРОСИ:

1. Извършено ли е престъплението, от кого и каква е правната квалификация? Обосновете се.
2. Налице ли са множество престъпления или усложнена престъпна дейност?
3. Какви действия по разследването следва да бъдат извършени за установяване на описаната фактическа обстановка?
4. Кой органи са компетентни да проведат досъдебното производство?
5. Може ли да бъде предявен граждански иск, от кое лице и в какъв срок?
6. Допуснато ли е процесуално нарушение?

15.11.2025г.

ОТГОВОРИ ПО КАЗУС 8

1. Извършено ли е престъплението, от кого и каква е правната квалификация? Обосновете се.

Недялко Кирилов като управител и собственик на капитала на търговско дружество "Алпин" ЕООД със седалище и адрес на управление гр. Разлог, ул. „Пирин“ № 6, е извършил престъпление по чл. чл.206, ал.3, предложение 1 във връзка с чл.206, ал.1, предложение 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК.

На 19.02.2016 г., на територията на гр. Разлог, при условията на продължавано престъпление, противозаконно присвоил чужди движими вещи, които владеел, на обща стойност 115000 лв. - багер марка „Кубота“ собственост на „Тони Ауто“ ООД и товарен автомобил марка „Скания“ собственост на „Тони Ауто“ ООД, както следва:

- на 19.02.2016 г., на територията на гр. Разлог, противозаконно присвоил чужда движима вещи - багер марка „Кубота“ на стойност 55000лв., която владеел по силата на сключен на 14.05.2015 г. с „Тони Ауто“ ООД договор за лизинг и приемо-предавателен протокол към договора от същата дата;

- на 19.02.2016 г., на територията на гр. Разлог, противозаконно присвоил чужда движима вещи - товарен автомобил марка „Скания“ на стойност 60000 лв., която владеел по силата на сключен на 29.05.2015 г. с „Тони Ауто“ ООД договор за лизинг и приемо-предавателен протокол към договора от същата дата.

Обект на престъплението по чл. 206 от НК са обществените отношения, осигуряващи нормалното упражняване на правото на собственост върху движими вещи.

Предмет на престъплението може да бъде както чужда, така и собствена движима вещ. Чужда е тази вещ, която не принадлежи изключително на дееца. При обсебването чуждата движима вещ се владее или пази от дееца, като трябва да му е предоставена на конкретно правно основание, което може да е и граждански договор (в случая – договор за лизинг и приемателно-предавателен протокол към него).

Обективен белег на обсебването е упражняването на фактическа власт върху вещта - предмет на престъплението от страна на дееца на правно основание. По силата на чл. 68, ал. 2 от Закона за собствеността: „Държането е упражняване на фактическа власт върху вещ, която лицето не държи като своя“. Няма ограничения в това правно основание, на което предметът на обсебването е поверен на престъпния деец. Без съмнение, то може да произтича от договорни отношения, по които той е страна, вкл. и от договор за лизинг.

Владението освен правна категория, е фактическо обстоятелство - реална възможност за фактическо разпореждане. Формата на това разпореждане при обсебването е отказът от страна на дееца да върне чуждата движима вещ, като това задържане е противоправно.

Лизинговите договори, по силата на които инкриминираната строителна техника е била предоставена на „Алпин“ ЕООД са били сключени от името на това дружество от името на Недялко Кирилов като негов управител и представител.

Деянито е извършено във фактическото местоположение на дееца, в случая в гр. Разлог, където Кирилов е отказал да върне имуществото след получената нотариална покана и изтичане на указания в поканата срок и по този начин е

показал, че не зачита собствеността на лизингодателя, а третира вещите като свои. За извършване на деянието е необходимо деецът да е получил владение над вещите на някакво правно основание. В случая Кирилов след подписването на приемо-предавателните протоколи, е получил фактическо владение над вещите. Наказателната отговорност е лична и се носи от физически лица, които са наказателноотговорни. В случая физическото лице, което е получило фактически вещите е Недялко Кирилов, който е владял вещите като ги е предал на багериста и шофьора - лица под негов контрол, а след като ги е присвоил, ги е предоставил под наем.

В случая е инкриминирано бездействието на Кирилов - неизпълнение на задължение – да изплати дължимите лизингови вноски, или да върне вещите. Всяко търговско дружество участва в гражданския оборот чрез органите си за управление и представителство. Всички действия, необходими за изпълнение на задълженията му и въобще за реализиране на активност във външните му отношения се реализират от лицето, което го управлява и представлява, т. е. от физическо лице, което може психически да формира и да изразява воля. Дружествените работи и представителството на „Алпин“ ЕООД в отношенията му по повод на процесните договори за лизинг с „Тони ауто“ ООД са били водени от Кирилов. Задържането на техниката след изтичането на срока по отправените нотариални покани също е било реализирано от него.

Бездействието на Недялко Кирилов, свързано с неизпълнение на задължението, което е имал като управляващ и представляващ "Алпин" ЕООД по договорите за лизинг да изплати в съответния срок дължимите лизингови вноски или да върне техниката на своя лизингодател, за което е бил поканен с нотариални покани, е манифестирало намерението му да задържи тази техника като своя. Това негово намерение е било манифестирано още преди деянието - отказа да заплати дължимите вноски, или да върне техниката на своя лизингодател, така и впоследствие - с предоставяне за временно ползване на чуждата вещ. Обсебване чрез бездействие на чуждо имущество, което деецът владее или пази на правно основание, е налице всякога, когато той не изпълнява задължение за извършване на определени действия, щом бездействието му е израз на намерение за задържане на имуществото като свое. Такава именно е настоящата ситуация, в която след неизпълнение на договорните задължения за погасяване на лизинговите вноски по сключените лизингови договори Недялко Кирилов е продължил бездействието и след получаване на нотариалните покани за изпълнение. Цялостната ситуация дава ясен израз на присвоителното му намерение по отношение на лизинговата техника, като потвърждение в тази насока са както предхождащите, така и последващите негови действия. След като на 10.01.2016 г. Кирилов спрял плащанията, управителят на лизингодателя „Тони ауто“ ООД провел многократни телефонни разговори с Кирилов, в които настоявал за изплащане на вноските или връщане на лизинговите вещи, уговарял срещи за преговори, на които Кирилов не отивал.

Изпълнителното деяние е бездействието на Кирилов, който до 18.02.2016 г. е следвало да заплати дължимите вноски, или да върне лизинговите вещи, като след тази дата задържането им е противоправно, без правно основание.

Обсебването е в големи размери, тъй като паричната стойност на присвоеното имущество надхвърля 70 пъти установената за страната минимална работна заплата – 340 лв. (ТР №1/98 г. ОСНК на ВКС). Предметът на престъплението в конкретния казус се квалифицира в „особено големи размери“ - паричната стойност на

присвоеното имущество надхвърля сто и четиридесет пъти установената за страната минимална работна заплата, но за да е съставомерно деянието в хипотезата на чл. 206, ал. 4 НК, следва да се обоснове „особено тежък случай“. Двата признака трябва да са в условията на кумулативност. В случай, че се приеме чл. 206, ал. 4, във вр. с чл. 206, ал. 1 НК, следва да се обосноват признаците за „особено тежък случай“ - чл. 93, т. 8 НК - вида, размера на причинените вреди, начина и средствата за осъществяване на обсебването, подбудите, мотивите, с които е действал извършителят, както и всички други обстоятелства, отнасящи се до деянието и дееца и на други отегчаващи обстоятелства, разкриващи изключително висока степен на обществена опасност на деянието и на дееца. Особено тежък случай ще е налице, когато извършеното престъпление с оглед на настъпилите вредни последици и на други отегчаващи обстоятелства разкрива изключително висока степен на обществена опасност на деянието и на дееца. Освен размера на щетата, който би обосновал изключително високата степен на обществена опасност на деянието, е включена и преценката, свързана с изискването за положително установяване наличието на посоченото условие и спрямо дееца. Съдебната практика в тази посока е в унисон с разбирането, застъпено в правната доктрина относно комплексността на дължимата преценка, конкретно за имуществените престъпления.

От субективна страна обсебване може да се осъществи само при пряк умисъл у дееца.

2. Налице ли са множество престъпления или усложнена престъпна дейност?

Не са налице множество престъпления. Налице е усложнена престъпна дейност. В конкретния случай разпоредбите на чл. 23 - 25 НК не се прилагат, тъй като е налице продължавано престъпление – Недялко Кирилов осъществява две деяния, които осъществяват поотделно един състав на едно и също престъпление, извършени са през непродължителен период от време, при една и съща обстановка и при еднородност на вината. Недялко Кирилов е обсебил в един и същи ден две различни движими вещи, собственост на едно юридическо лице, които е владеел на различно основание – отделни договори за лизинг и приемо-предавателни протоколи към тях.

Деянието не е продължено престъпление и не се извършва през цялото време след присвояването на инкриминираните вещи до евентуалното им връщане на собственика. Деянието се довършва в този момент, в който деецът противоправно престане да признава собствеността над вещите на техния действителен собственик и започне да третира вещите предмет на престъплението като свои. Поведението на дееца впоследствие има значение само дотолкова, ако присвоеното имущество бъде внесено или заместено до приключване на съдебното следствие в първоинстанционния съд с оглед разпоредбата на чл. 206, ал. 6 от НК. Извършеното след довършването на деянието фактическо разпореждане има отношение само за установяването на умисъла в поведението на дееца да третира инкриминираните вещи като свои.

3. Какви действия по разследването следва да бъдат извършени за установяване на описаната фактическа обстановка?

- оглед на МПС при установяването им след обявените за общодържавно издирване багер и товарен автомобил и изземването им като веществени доказателства;

– изискване по реда на чл. 159 НПК и приобщаване на писмени доказателства: всички документи във връзка със сключването и изпълнението на договорите за лизинг; счетоводни справки за извършените плащания и дължимите суми по договорите за лизинг; нотариалните покани и нотариалните удостоверявания за връчването им; всички документи във връзка със сключването и изпълнението на договора за отдаване под наем на товарния автомобил и багера;

- за индивидуализиране на вещите предмет на престъпление - искане за представяне на данни за регистрацията и собствеността на МПС (товарния автомобил и багера); относно търговската регистрация и актуално състояние на юридическите лица – лизингодател, лизингополучател и ползвателя;

- разпит на свидетели с чиито свидетелски показания да се установи, че машините са били във владението на Недялко Кирилов и в негово фактическо държане и власт, че той се е разпоредил с тях без да е имал право за това; управителите на „Тони ауто“ ООД и на „БКС“ ООД – гр. Велинград; служители на двете фирми; багериста и шофьора на „Алпин“ ЕООД и други служители, чиито показания биха имали значение за разследването; Александър Йончев и всички, за които има данни да са съпричастни към управлението и ползването на МПС;

- съдебно оценителна експертиза, със задача, да определи стойността на товарния автомобил и багера към датата на обсебване;

4. Кои органи са компетентни да проведат досъдебното производство?

На основание чл. 194, ал. 3 НПК, компетентен да проведе разследването е разследващ полицай под ръководството и надзора на прокурор от районна прокуратура Разлог (към датата на деянието, понастоящем Териториално отделение Разлог към Районна прокуратура Благоевград).

Критерият за разпределяне на делата по правилата за местната подсъдност е заложен в чл. 36, ал. 1 НПК и според него делото е подсъдно на съда, в чийто район е извършено престъплението. Разпоредбата ясно има предвид извършване на деянието, а не настъпването на общественонеопасните последици, дори когато те са причинно свързани с деянието. Резултатът може да настъпи на друго място, различно от мястото на извършване на престъплението, но това не би могло да повлияе на подсъдността.

5. Може ли да бъде предявен граждански иск, от кое лице и в какъв срок?

Граждански иск в наказателното производство може да предяви ощетеното юридическото лице лизингодателя - „Тони ауто“ ООД, най-късно до започване на разпоредителното заседание. Юридическите лица, които са претърпели вреди от престъплението, могат да предявят в съдебното производство граждански иск за обезщетение на вредите и да се установят като граждански ищци (чл. 84, ал. 1 НПК), когато такъв не е предявен пред граждански съд.

6. Допуснато ли е процесуално нарушение?

При предявяване на разследването следва да бъдат призовани обвиняемия и неговия защитник, ако са поискали това. Обвиняемият е посочил основателна причина и изрично е поискал предявяване на разследването след един месец,

поради отсъствие от страната. Искането за отлагане на датата за предявяване на разследването е искане именно за това – да бъде предявено разследването на обвиняемия, за да упражни правото си на искания, бележки и възражения по реда на чл. 229, ал. 1 НПК.

Допуснато е отстранимо нарушение на процесуални правила, довело до ограничаване на правото на защита на обвиняемия да участва лично в производството пред разследващия орган в първата фаза на наказателния процес „Досъдебно производство“, първия стадий „Разследване“, а именно – в процесуално действие по разследване „предявяване на разследване“.

Според някои състави на ВКС нарушението не е съществено, тъй като обвиняемият може да се запознае с разследването и да направи своите възражения и искания и в последващ етап или в съдебната фаза на процеса.

**Решение № 193 от 26.05.2023 г. на ВКС по н. д. № 764/2022 г., II н. о., НК,
докладчик съдията Милена Панева**

Решение № 153 от 7.06.2022 г. на САС по в. н. о. х. д. № 309/2022 г.